

Rapport

Datum: 8 april 2005

Rapportnummer: 2005/112

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het dagelijks bestuur van het wetterskip Fryslân de door hem ingediende klacht over het betreden van het erf van verzoeker door een medewerker van het wetterskip, ongegrond heeft verklaard.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Op 31 maart 2004 voerde een medewerker van het wetterskip Fryslân onderhoudswerkzaamheden uit aan twee waterstaatswerken die gelegen zijn aan een hoofdwatergang nabij percelen van aan weerszijden van verzoeker wonende burens. De medewerker liep daarbij, teneinde van het ene waterstaatswerk naar het andere te gaan, ongevraagd door de tuin van verzoeker. Verzoeker vroeg de medewerker de tuin te verlaten. De medewerker weigerde dit. Verzoeker diende daarover op 31 maart 2004 bij het wetterskip een klacht in. In een brief van 20 april 2004 lichtte hij zijn klacht toe en stelde hij voor dat de medewerker in het vervolg via de tuin van de burens zou teruglopen naar de weg en via de tuin van de andere burens het andere waterstaatswerk zou benaderen.

2. In reactie op de klacht deelde het dagelijks bestuur van het wetterskip in een brief van 21 juni 2004 aan verzoeker onder meer mee:

“Ingevolge artikel 3 van de Keur (Keur Wetterskip Fryslân, zie Achtergrond, onder 1.; N.o.) zijn eigenaren van waterstaatswerken of van nabij gelegen percelen verplicht, voorzover zulks nodig is ten behoeve van werkzaamheden vanwege het waterschap ter behartiging van de opgedragen waterstaatszorg, degene die met het onderhoud daarvan en het toezicht daarop zijn belast toe te laten. Hoewel de verordening daar verder niets over zegt mag men er van uitgaan dat hierbij zorgvuldig te werk zal worden gegaan. Dit betekent o.a. dat op efficiënte wijze (...) het waterstaatswerk zal worden benaderd waarbij de percelen nabij de werken zo weinig mogelijk zullen worden betreden en waarbij wordt gekozen voor de kortste route.

Onze medewerker diende op 31 maart 2004 (...) conform de bepaling van artikel 3 van de Keur, de kortste route te nemen.”

3. Verzoeker liet in een brief van 23 juni 2004 aan het wetterskip weten niet akkoord te gaan met de visie van het wetterskip. Nadat verzoeker in een hoorzitting van 7 juli 2004 was gehoord, werd hem in een brief van 6 oktober 2004, verzonden 13 oktober 2004, door het dagelijks bestuur van het wetterskip meegedeeld dat de klacht ongegrond werd beschouwd. Het dagelijks bestuur overwoog in zijn beslissing onder meer:

“Onze medewerkers dienen correct te handelen en zonodig zich op verzoek te legitimeren. In een instructie, inzake het betreden van erven, (zie Achtergrond, onder 2.; N.o.) zal expliciet worden opgenomen dat standaard de bewoner/gebruiker van het perceel, zo deze aanwezig is, wordt benaderd ten einde aan te geven dat het perceel zal worden betreden in verband met de uitvoering van werkzaamheden. Dit laat onverlet de werking van de bepaling van artikel 3 van de Keur Wetterskip Fryslân. Op grond van deze bepaling zijn eigenaren/gebruikers van percelen verplicht, voorzover zulks nodig is ten behoeve van werkzaamheden vanwege het waterschap ter behartiging van de opgedragen waterstaatszorg degenen, die met het onderhoud van waterstaatswerken en het toezicht daarop zijn belast, op hun percelen toe te laten.

Op 31 maart heeft (...) toezicht willen uitoefenen op een tweetal waterstaatswerken. Om toegang te krijgen tot deze werken diende hij daarbij gebruik te maken van percelen die zijn gelegen nabij de waterstaatswerken. Daarbij heeft (...) gekozen voor de kortste, meest efficiënte, route. De bepaling van voornoemd artikel 3 van de Keur Wetterskip Fryslân impliceert dat u dient te gedogen dat (...) uw percelen betreedt om toezicht te kunnen uitoefenen op waterstaatswerken.”

4. In reactie op de klacht deelde het dagelijks bestuur van het wetterskip Fryslân in een brief van 22 december 2004 aan de Nationale ombudsman onder meer mee:

“Het is de intentie om bij het uitvoeren van werkzaamheden, in casu het toezicht op de waterstaatswerken, zorgvuldig te werk te gaan. Dit betekent onder andere dat op efficiënte wijze (...) het waterstaatswerk zal worden benaderd waarbij de percelen nabij de werken zo weinig mogelijk zullen worden betreden en waarbij wordt gekozen voor de kortste route.

Bij het toezicht houden op voornoemde werken heeft onze medewerker hieraan voldaan door van het ene werk via de tuin van (verzoeker; N.o.) naar het andere werk te lopen.

(...)

Op uw vraag hoe groot de afstand is die moet worden afgelegd indien van het alternatief gebruik zou worden gemaakt merken wij op dat het hierbij zal gaan om enkele tientallen meters.

Met betrekking tot de belasting die het gebruik van de alternatieve route met zich meebrengt kan worden vermeld dat, met inachtneming van hetgeen wij eerder in deze brief hebben gesteld, genoemde route meer belasting is vanwege verminderde efficiency. De instructie waarbij wordt aangegeven dat men zich, alvorens het perceel te betreden, dient te melden bij de bewoner zal weinig invloed hebben op de belasting.”

II. Beoordeling

5. Verzoeker klaagt erover dat de door hem ingediende klacht over de handelwijze van een medewerker van het wetterskip Fryslân door het dagelijks bestuur van het wetterskip ongegrond is verklaard.

6. Het dagelijks bestuur stelt zich in zijn beslissing op de klacht van verzoeker en in zijn reactie op de bij de Nationale ombudsman ingediende klacht, op het standpunt dat verzoeker ingevolge het bepaalde in artikel 3 van de Keur Wetterskip Fryslân verplicht is een medewerker van het wetterskip in zijn tuin toe te laten teneinde de medewerker in de gelegenheid te stellen zijn werkzaamheden te kunnen verrichten. In genoemd artikel is bepaald dat eigenaren van nabij waterstaatswerken gelegen percelen verplicht zijn, voor zover dit nodig is ten behoeve van door het waterschap uit te voeren werkzaamheden ter behartiging van de opgedragen waterstaatszorg, onder meer degenen die met het onderhoud van waterstaatswerken en het toezicht daarop zijn belast op hun percelen toe te laten. Verzoeker is eigenaar van een nabij waterstaatswerken gelegen perceel. Het dagelijks bestuur geeft in zijn reactie aan dat het de intentie is dat bij de werkzaamheden zorgvuldig te werk wordt gegaan. Dit betekent volgens het dagelijks bestuur dat onder andere het waterstaatswerk op efficiënte wijze wordt benaderd waarbij wordt gekozen voor de kortste route.

7. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Het beginsel eist dat het bestuursorgaan voorafgaand aan elk handelen het belang van het realiseren van een doelstelling afweegt tegen de belangen van de burgers. Het bestuursorgaan moet bij die belangenafweging in het licht van de realisering van zijn doelstelling anticiperen op de gevolgen van zijn handelen voor de burgers en uit dat oogpunt de voor de burgers minst bezwarende handelwijze kiezen.

8. Toepassing van het evenredigheidsvereiste impliceert dat het wetterskip zich, bij het door hem in casu gedane beroep op artikel 3 van de Keur Wetterskip Fryslân, de vraag dient te stellen of er sprake is van de in het artikel genoemde noodzaak van het betreden van het perceel. Daarbij dient het belang van het wetterskip, zijnde een efficiënte uitvoering van de werkzaamheden, te worden afgewogen tegen het belang van verzoeker, zijnde een eerbiediging van zijn recht op privacy.

Teneinde het belang van het wetterskip goed te kunnen wegen dient rekening te worden gehouden met de inspanningen die de medewerker moet verrichten indien hij niet door de tuin van verzoeker loopt en hij de waterstaatswerken waaraan de onderhoudswerkzaamheden worden verricht, op een andere manier zal moeten bereiken.

9. Vast staat dat de waterstaatswerken op een andere manier zijn te bereiken. Tijdens het onderzoek is gebleken dat de medewerker van het wetterskip, indien hij van deze andere manier gebruik maakt, enkele tientallen meters meer dient te lopen. Daar staat echter

tegenover dat voor de medewerker, indien geen gebruik wordt gemaakt van het perceel van verzoeker, de in de "Instructie betreden erven door medewerkers van het wetterskip Fryslân" genoemde verplichting vervalt om zich vooraf te melden bij verzoeker. Gelet hierop is de extra inspanning die het gebruiken van die andere manier om de waterstaatswerken te bereiken, niet zodanig dat er gesproken kan worden van een inefficiënte uitvoering van de werkzaamheden.

Dit in overweging nemend kan vervolgens bij het afwegen van het belang van het wetterskip tegen het belang van verzoeker, niet gesproken worden van de noodzaak van het betreden van het perceel zoals vermeld in artikel 3 van de Keur Wetterskip Fryslân.

Gelet hierop komt de Nationale ombudsman tot de conclusie dat het dagelijks bestuur niet gevolgd kan worden in de uitleg die het in het onderhavige geval heeft gegeven aan het begrip "noodzaak van het betreden van het perceel" zoals dat in artikel 3 van de Keur Wetterskip Fryslân is vermeld. Met het geven van deze uitleg is het evenredigheidsvereiste geschonden. Dit is niet juist.

10. Het motiveringsbeginsel houdt in dat het handelen van een bestuursorgaan feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. De gegeven motivering moet de beslissing op de klacht kunnen dragen. Het vereiste van een draagkrachtige motivering impliceert onder meer dat de beslissing op een klacht moet uitgaan van een juiste interpretatie van de toepasselijke wettelijke voorschriften.

Gelet op hetgeen hiervoor onder 9. is overwogen, had het dagelijks bestuur in reactie op de door verzoeker op 31 maart 2004 ingediende klacht tot de conclusie dienen te komen dat er in casu is uitgegaan van een onjuiste interpretatie van het bepaalde in artikel 3 van de Keur Wetterskip Fryslân. De klacht van verzoeker is dan ook in strijd met het motiveringsvereiste ongegrond verklaard.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het dagelijks bestuur van het wetterskip Fryslân te Leeuwarden is:

- gegrond ten aanzien van:

de ongegrond verklaring van de door verzoeker op 31 maart 2004 bij het wetterskip Fryslân ingediende klacht, wegens schending van het evenredigheidsvereiste.

Onderzoek

Op 18 oktober 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift, gedateerd 15 oktober 2004, van de heer M. te Franeker, met een klacht over een gedraging van het wetterskip Fryslân te Leeuwarden.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van het dagelijks bestuur van het wetterskip Fryslân, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het dagelijks bestuur verzocht op de klacht te reageren. Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld te reageren op de reactie van het dagelijks bestuur.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Het wetterskip Fryslân deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift van 15 oktober 2004 met bijlagen en de schriftelijke toelichting daarop, met bijlagen, van 1 november 2004.
2. Standpunt van het dagelijks bestuur van het wetterskip Fryslân in de brief van 22 december 2004.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Keur Wetterskip Fryslân (verordening van het voorlopig algemeen bestuur van 5 januari 2004)

Artikel 3, eerste lid

“De eigenaren van waterstaatswerken of van nabij waterstaatswerken gelegen percelen zijn verplicht, voorzover zulks nodig is ten behoeve van werkzaamheden vanwege het waterschap ter behartiging van de opgedragen waterstaatszorg:

(...)

c. degenen die met het onderhoud van waterstaatswerken en het toezicht daarop zijn belast op hun percelen toe te laten;”

2. Instructie betreden erven door medewerkers van Wetterskip Fryslân (instructie van het dagelijks bestuur van 7 september 2004)

“Binnen Wetterskip Fryslân is besloten dat het aanmelden van de aanwezigheid van de medewerker van WF vooraf wordt aangemeld. Dit betekent dat bij het betreden van een erf ten alle tijden wordt aangebeld. Het betekent niet dat de medewerker toestemming moet vragen voor het betreden van het erf. In de keur is geregeld dat de medewerker daarvoor de mogelijkheid heeft. (...) Met erf wordt bedoeld land of tuin gelegen in de nabijheid van woningen.

Instructie:

Indien medewerkers van WF, in het merendeel van de gevallen onderhoudsmedewerkers en rayonbeheerder, voor het uitoefenen van hun taken een erf moeten betreden, melden zij zich vooraf bij de bewoner. Wordt er op aanbellen niet gereageerd dan betreedt de medewerker van WF vervolgens het erf.”